

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar-mars 2010

Greiðsluuppgjör ríkissjóðs fyrir fyrsta ársfjórðung ársins 2010 liggur nú fyrir. Samkvæmt uppgjörinu er handbært fé frá rekstri neikvætt um 10,3 ma.kr., sem er 5,4 ma.kr. lakari útkoma en á sama tímabili árið 2009. Tekjur reyndust 11,2 ma.kr. minni en í fyrra á meðan gjöldin jukust um 7,7 ma.kr.

Sjóðstreymi ríkissjóðs janúar-mars 2006-2010

	Í milljónum króna				
	2006	2007	2008	2009	2010
Innheimtar tekjur	99 707	118 420	128 597	122 177	110 985
Greidd gjöld	73 891	85 628	91 129	123 232	130 975
Tekjujöfnuður	25 816	32 792	37 468	-1 055	-19 990
Söluhagn. af hlutabr. og eignahl.	-	-	-	-	-
Breyting viðskiptahreyfinga	-2 730	-2 434	295	-3 823	9 665
Handbært fé frá rekstri	23 086	30 357	37 763	-4 878	-10 325
Fjármunahreyfingar	-2 529	-32 020	-2 306	4 814	-3 441
Hreinn lánsfjárfjöfnuður	20 557	-1 663	35 457	- 64	-13 766
Afborganir lána	-9 096	-31 921	- 808	-1 339	-71 827
Innanlands	-9 096	-20 810	- 704	-1 339	-71 827
Erlendis	-	-11 111	- 104	-	-
Greiðslur til LSR og LH	- 990	- 990	- 990	-	-
Lánsfjárfjöfnuður, brúttó	10 471	-34 574	33 659	-1 403	-85 593
Lántökur	1 532	43 753	- 322	36 880	44 951
Innanlands	1 532	39 362	- 322	30 403	46 918
Erlendis	-	4 391	-	6 477	-1 967
Breyting á handbæru fé	12 003	9 180	33 337	35 477	-40 642

Innheimtar tekjur ríkissjóðs í mars námu 29,7 ma.kr. samkvæmt þessu bráðabirgðauppgjöri, og á fyrstu þremur mánuðum ársins samtals 111,0 ma.kr. Tekjuþróunin er heldur lakari en að var stefnt, sé útkoman borin saman við áætlun um hve stór hluti fjárlaga-áætlunarinnar myndi innheimtast á þessu tímabili. Tekjur tímabilsins janúar-mars voru áætlaðar 115,0 ma.kr. og frávikið því neikvætt um 4,0 ma.kr. eða sem nemur 3,5% af áætlun. Þar af er frávik skatttekna neikvætt um 1,7 ma.kr. eða sem nemur 1,6%.

Skatttekjur og tryggingagjöld námu 26,7 ma.kr. í marsmánuði og 101,8 ma.kr. samtals í janúar-mars, sem er 4,9 ma.kr. minna en á sama tíma 2009. Staðgreiðsla á tekjuskatti og útsvari nam 31,1 ma.kr. samtals í febrúar og mars og er það einum milljarði króna meira en á sama tíma í fyrra þegar innheimtan var 30,1 ma.kr. Hér er um að ræða skil á tekjuskatti og útsvari í staðgreiðslukerfinu af launum fyrstu tveggja mánaða ársins sem eru fyrstu launamánuðirnir eftir kerfisbreytinguna um sl. áramót þar sem tekið var upp þriggja þrepa

tekjuskattskerfi. Skatthlutfallið í staðgreiðslu var á sl. ári 37,2% (almennt þrep) og á seinni helmingi ársins var bætt við 45,2% hátekjuprepi (37,2% + 8% á tekjur fyrir ofan ákveðin mörk). Á þessu ári eru þrepin þrjú; 37,22%, 40,12% og 46,12%. Fyrirframgreiðsla á tekjuskatti lögaðila nam 1,4 ma.kr. í mars en fjármagnstekjuskattur aðeins 0,3 ma.kr. enda ekki eindagi í marsmánuði.

Tekjur ríkissjóðs janúar-mars 2008-2010

	Milljónir króna			Breyting frá fyrra ári, %		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Skatttekjur og tryggingagjöld	119 556	106 633	101 786	6,9	-10,8	-4,5
Skattar á tekjur og hagnað	54 407	54 730	42 419	10,4	0,6	-22,5
Tekjuskattur einstaklinga	23 110	22 807	23 559	0,6	-1,3	3,3
Tekjuskattur lögaðila	4 754	3 798	2 849	-11,5	-20,1	-25,0
Skattur á fjármagnstekjur	26 543	28 125	16 011	26,7	6,0	-43,1
Eignarskattar	2 279	1 371	1 193	-16,0	-39,8	-13,0
Skattar á vöru og þjónustu	50 158	39 314	41 904	3,9	-21,6	6,6
Virðisaukaskattur	34 449	28 119	27 657	-1,6	-18,4	-1,6
Vörugjöld af ökutækjum	3 193	298	289	76,5	-90,7	-2,8
Vörugjöld af bensíni	2 079	2 160	2 526	-6,3	3,9	17,0
Skattar á olíu	2 006	1 737	1 714	7,6	-13,4	-1,4
Áfengisgjald og tóbaksgjald	2 744	2 716	3 116	5,9	-1,0	14,7
Aðrir skattar á vöru og þjónustu	5 687	4 285	6 601	18,7	-24,7	54,0
Tollar og aðflutningsgjöld	1 900	1 194	1 479	37,0	-37,2	23,9
Aðrir skattar	552	632	1 017	113,0	14,6	60,8
Tryggingagjöld	10 260	9 391	13 774	3,8	-8,5	46,7
Fjárframlög	83	29	30	-59,5	-64,7	0,5
Aðrar tekjur	7 723	16 605	8 968	15,6	115,0	-46,0
Sala eigna	1 234	259	201	-	-	-
Tekjur alls	128 597	123 527	110 985	7,9	-3,9	-10,2

Eignarskattar námu 1,2 ma.kr. í janúar-mars og þar af voru stimpilgjöld 654 m.kr. Stimpilgjöldin námu 217 m.kr. í marsmánuði einum, sem er svipað og að meðaltali í hverjum mánuði frá miðju ári 2009.

Innheimta skatta á vöru og þjónustu nam 41,9 ma.kr. á fyrstu þremur mánuðum ársins sem er 6,6% nafnaukning en 4,2% samdráttur að raunvirði milli ára (miðað við hækkun VNV án húsnæðis). Myndin sýnir þróunina allt frá janúar 2004 (tölurnar eru fjögurra mánaða meðaltöl og sýna því minni sveiflur milli mánaða og skýrari leitni en ella.) Á þennan mælikvarða náðist sá áfangi í mars að samdrættinum lauk, því heldur meira innheimtist en á sama tíma fyrir ári. Þess ber þó að gæta að hér er um að ræða aukningu innheimtunnar umfram almenna verðlagshækkun en ekki mælingu á undirliggjandi skattstofni. Hækkun vörugjalda og annarra óbeinna skatta hefur því lagt sinn skerf til þessarar aukningar.

**Raunbreyting skatta á vöru og þjónustu milli ára,
m.v. 4 mánaða hlaupandi meðaltal**

Virðisaukaskattur marsmánaðar er fyrst og fremst af vöruinnflutningi á fyrstu tveimur mánuðum ársins og frá því dregst síðan innskattur og hinar ýmsu endurgreiðslur. Nettótekjur af virðisaukaskatti voru 6,3 ma.kr. í mars en 5,9 ma.kr. í mars í fyrra. Brúttó-virðisaukaskattstekjur af innflutningi voru hins vegar 11,9 ma.kr. í mars í ár en 10,7 ma.kr. í fyrra. Gengi krónunnar veiktist um 13% á sama tíma og efra þrep skattsins hækkaði úr 24,5% í 25,5% í ársbyrjun 2010. Enn er því um einhvern raunsamdrátt að ræða í innflutningshluta skattstofnsins og kemur það heim og saman við hagtolur innflutnings-verslunar í upphafi ársins. Frá ársbyrjun hefur virðisaukaskattur skilað 27,7 ma.kr. í ríkissjóð, sem er lítils háttar meira að krónutölu en í fyrra, en á sama tíma var verðbólga (VNV án húsnæðis) 11,3%.

Fyrir utan virðisaukaskatt eru vörugjöld af bensíni og olíu, áfengi og tóbaki stærstu liðir óbeinu skattanna og hafa þeir skilað ríkissjóði heldur minni tekjum en reiknað hafði verið með á fyrstu þremur mánuðum ársins. Frávik annarra, smærri óbeinna skatta, svo og virðisaukaskatts, vegur þar á móti og var innheimta óbeinna skatta í heild á áætlun í marsmánuði og 0,3 ma.kr. yfir áætlun samanlagt frá ársbyrjun. Tekjur af tryggingagjaldi eru 47% meiri en á sama tíma í fyrra, en atvinnugjaldið var hækkað á miðju ári 2009 úr 0,65% í 2,21% og aftur í byrjun árs 2010, upp í 3,81%, auk þess sem ábyrgðargjald launa var hækkað úr 0,10% í 0,25% í tveimur skrefum. Skil tryggingagjalds í mars eru að mestu vegna launa febrúarmánaðar og má áætla að skattstofninn hafi dregist saman um 4,4% að nafnvirði í janúar-febrúar miðað við sama tímabil 2009.

Aðrar tekjur ríkissjóðs (aðrar en skatttekjur og fjárframlög) námu 3,0 ma.kr. í mars og 9,2 ma.kr. á fyrstu þremur mánuðum ársins. Einkum er hér um að ræða vaxtatekjur og tekjur af sölu vöru og þjónustu. Fyrsti hluti arðgreiðslu ÁTVR í ríkissjóð á árinu var greiddur í mars, 250 m.kr.

Greidd gjöld námu 131 ma.kr. og jukust um 7,7 ma.kr. frá fyrra ári, eða 6,3%. Milli ára jukust vaxtagjöld ríkissjóðs um 6,8 ma.kr. Útgjöld til menntamála jukust um 1,3 ma.kr. og þar af útgjöld til Lánasjóðs íslenskra námsmanna um 1,8 ma.kr. milli ára. Óregluleg útgjöld jukust um 631 milljón króna milli ára sem útgjöld vegna ríkisábyrgða skýra að öllu leyti. Útgjöld til löggæslu, réttargæslu og öryggismála jukust um 669 milljónir króna milli ára þar sem fjárfesting Landhelgisjóðs í varðskipi skýrir hækkunina að langstærstu leyti. Útgjöld til efnahags- og atvinnumála drógust saman um 2,5 ma.kr. milli ára þar sem framkvæmdir Vegagerðarinnar skýra 1,1 milljarð króna og Fjarskiptasjóður 535 milljónir króna. Breytingar í öðrum málaflokkum voru svo minni en þær sem hér hafa verið taldar.

Gjöld ríkissjóðs janúar-mars 2008-2010

	Milljónir króna			Breyting frá fyrra ári, %	
	2008	2009	2010	2009	2010
Almenn opinber þjónusta	9 659	25 469	33 239	163,7	30,5
þar af vaxtagreiðslur	659	14 957	22 155	2.169,7	48,1
Varnarmál	406	385	452	-5,2	17,4
Löggæsla, réttargæsla og öryggismál	5 273	4 034	4 703	-23,5	16,6
Efnahags- og atvinnumál	12 137	14 858	12 342	22,4	-16,9
Umhverfisvernd	827	846	795	2,3	-6,0
Húsnæðis- skipulags- og veitumál	130	40	157	-69,2	292,5
Heilbrigðismál	23 803	27 062	27 039	13,7	-0,1
Menningar- íþróttar- og trúmál	4 867	4 990	4 394	2,5	-11,9
Menntamál	11 982	13 343	14 652	11,4	9,8
Almannatryggingar og velferðarmál	20 104	29 454	29 396	46,5	-0,2
Óregluleg útgjöld	1 941	2 751	3 805	41,7	38,3
Gjöld alls	91 129	123 232	130 975	35,2	6,3

Lánsfjárfjöfnuður ríkissjóðs. Hreinn lánsfjárfjöfnuður var neikvæður um tæpa 13,8 ma.kr. sem er 13,7 ma.kr. verri staða en á sama tíma í fyrra. Afborganir af lánum ríkissjóðs námu 71,8 ma.kr. og voru þær vegna innlendra skulda. Aðallega er um að ræða innlausn ríkisbréfa á gjalddaga í mars. Heildarlánsfjárförf ríkissjóðs var því 85,6 ma.kr. Innlendar lántökur námu 46,9 ma.kr. þar sem seld voru ríkisbréf fyrir tæpan 51,6 ma.kr. en stofn ríkisvixla lækkaði á móti um rúma 4,6 ma.kr. Staða ríkissjóðs í Seðlabanka lækkaði því um rúma 40,6 ma.kr. á fyrstu þremur mánuðum ársins, aðallega vegna innlausnar RIKB10 0317.